

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Basilicae S. Mariae. Maioris De. Vrbe A. Liberio. Papa. I.
Vsque Ad. Pavlvn. V. Pont. Max Descriptio. Et. Delineatio**

Angelis, Paolo de

Roma, 1621

Cap. I. De Crucibus, aliisque rebus sacris ex auro, & argento, quae olim in
hac Basilica aderant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13873

BASILICAE
S. MARIAE MAIORIS
DE VRBE
A LIBERIO PAPA
VSQVE AD
PAVLVM QVINTVM
PONTIFICEM MAXIMVM

DESCRIPTIO, AC DELINEATIO.
LIBER OCTAVVS.

AUCTORE
ABBATE PAULO
DE ANGELIS.

DE CRVCIBVS, ALIISQVE REBVS SACRIS,
ex auro, & argento, quæ olim in hac Basil. aderant.

CAPVT PRIMVM.

DIXIMVS adhuc de donationibus immobiliũ, atque mobilium à summis Pontificibus, Imperatoribus, Regibus, alijsque Principibus, ac insignibus viris, nec nõ pijs hominibus huic Basilicæ maxima cum liberalitate factis: sequitur modo tractandum de sacris mobilibus, quæ in Inuentarijs reperimus apud Basilicæ Archiuum referuatis, eisdem planè verbis appositis. Primũ autem de antiquis, tum de ijs trademus, quæ nostris temporibus ad diuinum cultum adhibentur. Et primò.

Cruce una magna de ligno cooperta argentea, quæ portatur per litanias, in medio ipsius ab uno

A latere est imago Virg. Mariæ, ab alio latere est Crucifixus, & cum nonnullis reliquijs in pede, & quibusdã imaginibus in capite, pede, & lateribus.

Cruce una de diaspro rubeo duplex, idest, quæ habet quatuor brachia ornata argento deaurato cum aliquibus sanctis reliquijs, & cum pede ligneo, ornato argento cum tribus armis.

Cruce una de crystallo cum pomis, & de crystallo ornata argento, cuius in medio ab uno latere est Crucifixus, ab alio latere est imago Saluatoris, cum pede ligneo ornato modico argento: cuius in medio ab uno latere est Crucifixus, ab alio latere est imago Saluatoris cum pede ligneo, ornato modico argento, & aliquibus lapidibus.

Vna Cruce argentea cum Crucifixo eleuato ad usum mortuorum, & cum canuno argenteo unciarum viginti duarum cum dimidia.

Vna

Vna Crux de argento inaurato cum Crucifixo in medio, & cum quatuor Euangelistis de smirraldo ab uno latere, ab alio latere sunt Imagines B. Mariae Virginis, sancti Ioannis Euangeliste, & sancti Angeli.

Crux vna parua cum pede eleuato, & pomo qua potest aperiri, & est vacua, ab vna parte habet Crucifixum eleuatum cum quatuor Euangelistis non eleuatis: ab alia parte Imaginem Beate Virginis non eleuatam. est ponderis unciarum octo.

Vna Crux ex argento deaurato, cum Crucifixo eleuato in medio, & in extremitatibus cum quatuor Euangelistis de smalto ab uno latere, ab alio latere in medio est B. Virgo cum filio in dextro brachio, & cum figura Angeli in summitate, ad pedes est figura S. Augustini, a lateribus sunt mediae imagines duorum sanctorum, in calce est arma Reuerendiss. D. Rothomag. omnia ex smalto pulcherrime facta, ponderis librarum trium, unciarum sex cum dimidia.

Vnus canulus duorum palmorum, habens in summitate unum grossum pomum, cum sex rosis deauratis, & smaltatis, & desuper aliud paruum pomum rotundum, sed ad longitudinem tendens, in quo innittitur dicta Crux cum vite, omnia ex argento, cum arma Reuerendiss. Rothomagen. ponderis librarum duarum, unce. 2. cum dimidia.

Vna est argentea cum quinque nodis, seu annulis auratis, longitudine 11 palm. qua innigitur in dicto annulo pro portanda cruce.

Calix vnus argenteus deauratus, cum patena sua, & cum certis smaltis in pomo, & cum armis Martini Papae Quinti, ponderis unciarum 33. cum dimidia.

Vnus Calix argenteus deauratus cum smaltis in pede, et in pomo, & cum signo S. Antonij T. & cum patena sua, cuius in medio est figura S. Antonij Abbatis, pond. unce. 37. minus quarta vna.

Calix vnus argenteus deauratus cum certis smaltis in pomo, & cum litteris in pede, qua dicitur Nicolaus Presb. & cum patena sua, pond. unciarum decem, & septem.

Vnus calix argenteus deauratus cum smaltis in pomo, & cum tribus armis D. Pauli de Planca in pede, & cum patena sua, ponderis unciarum decem, & octo, minus quarta vna.

Calix vnus argenteus deauratus, cum pomo smaltato, in tribus smaltis est imago B. Virg. in duobus est imago S. Petri, & in vno imago sancti Pauli, cum patena sua, ponderis unciarum quindecim cum dimidia.

Vnus calix argenteus deauratus cum smaltis in pomo, & cum columnis subter, & desuper, cum patena sua, ponderis unce. 9. cum dimidia.

Calix vnus argenteus deauratus cum pomo ro-

tundo, & cum rosis in pomo, et cum patena sua, imago Populi Rom. subtus in pede, & in patena, ponderis unciarum tresdecim, minus quarta vna.

Vnus calix argenteus deauratus, cum pomo laborato ad modum unius mali, & cum patena, cuius in medio est designata vna mans. ponderis unciarum decem, & quarta vnus.

Calix vnus argenteus deauratus, cum pomo rotundo, & cum armis D. Zachei in pede, & cum patena sua, ponderis unciarum octo cum dimidia. Nunc est in Ecclesia S. Viuiane, fuit ex ea de furto sublatus.

Vnus Calix argenteus deauratus cum smaltis in pomo, & cum certis litteris in pede, qua dicitur pro anima Antonij, & A. cum patena sua ponderis unciarum decem, & quar. vnus.

Calix vnus argenteus deauratus cum pomo rotundo, & cum pede aereo deaurato, & cum armis Iacobe Vxoris quondam Butij Saxe, in pede, & cum Imagine Virginis Marie, & cum patena sua, ponderis unciarum sexdecim minus quarta vna.

Vnus Calix argenteus deauratus, cum certis smaltis in pomo, & cum armis de familia de Particappis in pede pomo, & cum pede, & patena aereis deauratis, ponderis unciarum sexdecim.

Vnus Calix argenteus, cum pomo smaltato cum Imagine Saluatoris, & aliorum sanctorum, & sanctarum, & cum patena sua, ponderis unciarum duodecim.

Vnus Calix argenteus deauratus cum pomo smaltato, cum arm. Reuerendissimi D. Cardinalis S. Marcelli in pede, cum patena sua, cuius in medio est Crucifixus cum stellis azzurris, pond. unce. viginti cum dimidia.

Calix vnus de argento deaurato, cum pede laborato ad flores, cum pomo smaltato, cum Imaginibus pietatis Beate Virginis, & quatuor Euangelistarum, cum patena sua, relictus per Dominum Iustum. in pede est arma de smalto Papae Sixti, & Regis de Bosona, pond. unciarum viginti quatuor.

Calix argenteus deauratus, cum patena & pede argenteis, signatus signo Populi Romani, cum pomo smaltato, & figura Pietatis, & aliorum Sanctorum, ponderis unciarum decem & octo.

Calix argenteus deauratus, cum pomo cum sex smaltis, cum figuris sanctorum, & intus sub pede sunt tres montes cum Columbella, cum patena sua, ponderis unciarum undecim, cum dimidia.

Calix argenteus deauratus cum patena sua signatus signo Romano, cum pomo smaltato, cum figuris sanctorum, & sub pede signum argentei in tribus locis, ponderis unciarum undecim.

Calix argenteus deauratus cum patena sua, cum pomo rotundo, in smaltis adfectus, & cum signo litterarum S. P. in patena, ponderis unciarum tresdecim.

Calix argenteus deauratus, cum patena sua, & pomo in medio perforato, cum armis de familia de Saluētis ponderis unciarum duodecim cum dimidia.

Calix vnus paruus cum pomo ad fectas, qui habet in pede litteras de smaltis, quae dicunt Presbyter Angelus Simonis, ponderis unciarum undecim.

Calix vnus argenteus paruus, cum patena sua, & cum rosis in pede, & cum armis Domini Stephanelli Canonici huius Basilicae in pede, ponderis unciarum 12.

Vnus calix argenteus deauratus, qui in pomo habet rosas de smalto, & vnā mitram ad scacos, cum patena sua ponderis unciarum 13.

Calix vnus argenteus deauratus, qui in pede habet arma Episcopi Carpentoraeten. cum patena sua, ponderis unciarum 13.

Vnus calix argenti deaurati, cum rosis in pomo, & in pede habet arma Reuerendiss. Dom. Card. Venetiarum, cum patena sua, ponderis unciarum 13. cum dimidia.

Calix vnus de argento aurato cum armis videlicet duobus pomis, & duobus ramis cum patena sua, quae donauit Dominus, Altas Laurentius Prior Alcaincij.

Calix vnus argenti, cum pede aereo, cum capitibus smaltatis, in pomo, & in pede cum armis, videlicet cum manibus tenentibus baculum cum pallis, cum patena de argento aurato.

Vna patena argentea deaurata, &c.

Memoriam facio ego Bellus de Caranzonibus Prior Canonorum Ecclesiae sanctae Mariae Maioris, qualiter Dominus Franciscus de Matuzis presentauit Dominus de Capitulo xxvii. Martij vnus calicem valoris xij. duc. aur. quos receperat per elemosynam.

Vna rosa aurea cum vno zaphiro in capite, cum pede argenteo deaurato, quam donauit Ecclesiae Magni. D. Carolus de Malatestis, sub anno Domini 1428. Pontificatus sanctiss. in Christo Patris, & Dom. nostri Domini Martini Papae V. quae rosa est ponderis unc. xi. minus quarta 1. pes vero est ponderis unc. 16. minus quarta 1.

Due ampullae argenteae modicum deauratae in capite, in medio, & in pede ponderis unc. 15.

Vnum pomus argenteus, quod ponitur in asta, ubi est suuculum, seu umbraculum pond. unc. 15. minus quarta 1. nunc ponderat libras duas, & unc. 11. quia Reuerendiss. D. Rothomagen. fecit illud refici de suo deauratum,

Vnum vasculum, seu caldarotium argenteum

A pro aqua benedicta, deauratum, cum armis Domini Martini Papae Quinti, in Cap. & cum armis D. Xantes Episcopi Tiburtini, in pede, & cum smarago, seu aspersorio argenteo, ponderis unciarum 38. cum spargulo argenteo, nunc est librarum trium, & unc. 5.

Duo magna candelabra aerea deaurata, quae portantur ad funerals, cum smaltis argenteis in pomis, & cum certis Imaginibus, & armis.

Due ampullae argenteae antiquae deauratae, in capite, in medio, & in pede cum smalto, in cooperitorio cum duabus imaginibus Virginum, ponderis unciarum 10.

Duo candelabra argentea, cum D. Armandi Douerch. Protonot. Papae, cum pomo in medio, ponderis libr. 6. unc. 10. cum ferris.

Duo candelabra mediocria argentea, cum pomis rotundis in medio, cum pedibus aereis, ponderis libr. 5. & unc. 11.

Diadema, seu camaldum Pontificale tribus coronis argenti deaurati ornatum, cum quo fuit coronatus Calistus Papa Tertius, qui illud Ecclesiae donauit.

Mitria relicta per Reuerendiss. D. Card. sancti Marcelli, cum capsula sua, quae est ornata pernis, & lapidibus, & est anulus ornatus pernis, & lapide rubeo, quem donauit R. D. . . . & est vna crux parua, cum nouem lapidibus, ad usum Antistitis celebrantis; nunc est alia, nunc ponderat crux unc. 3. cum anulo.

Vnus anulus Pontificalis antiquus, quare in ca capsula lignea parua, sigillata sigillo Capituli.

Vna nauicula cum B. Virgine smaltata, cum armis Reuerendiss. D. Card. Rothomagen. ponderis unc. 19. cum cocleari argenteo.

Vnum turribulum argenteum, pond. libr. 5. idest quinque cum dimidia, cum armis Reuerendiss. D. Rothomagensis, qui illud fieri fecit, & donauit Ecclesiae.

Lampades argenteae numero septem, quarum vna maior habet arma Reuerendiss. D. Angeli de Capranica, Cardin. S. Crucis, alia minor non perforata, nullam habet imaginem; ceterae vero sunt uniformes, videlicet cum smaltis, & imaginibus B. Virginis, quarum quinque uniformes ponderant libr. 6. & vna, quae habet praedicti Domini Cardinalis S. Crucis, cum alia minore non perforata, ponderant libras duas, unc. 8. quar. 3.

Vnum monile cum crystallo oblonga, in qua videtur imago Beatae Virginis, cum filio suo, ornatum argento deaurato aptum ad portandum in pluuiali ante pectus, cum quo solemus dare pacem Praelatis.

Duo candelabra crystallina, videlicet de crystallo, ornata argento deaurato, cum pomo in medio

medio, & de crystallo, que donauit Reuerendiss. A Dom. Arlaten. primo anno, quando D. sua fuit assumpta ad Cardinalatum.

Item duo candelabra argentea cum ferro intus in medio smaltata, cum rosis, & auibus pondere libr. 10. & unc. 11.

Vna pila rotunda de ere deaurato ad calefaciendum manibus Prelati celebrantis.

Unum frustum ligni, seu asseris minus quam unius palmi, coopertum argento, quod est de capsula ubi seruatur cunabulum.

Vnum tabernaculum de argento deaurato, ad tenendum corpus Christi, quod potest aperiri, & habet ab uno latere B. Virginem sedentem cum filio in colnis, & ab alio vitrum, seu crystallum, & supra habet crucifixum cum sancta Maria, & S. Ioanne: lateribus, & in pede unius signum, quod uidetur esse tale ✠ donauit quedam mulier Teuthonica, ponderis unciarum decem cum dimidia.

Vnum brachium de ere deaurato, sine manu, in quo solebat seruari brachium sancti Matthei Apostoli.

Et una capsula parua oblonga, plena ex lapidibus, seu vitris, que solebant esse in mitria, & in alijs reliquijs, seu locis. Item et cum frustis argenti ex diuersis ornamentis, que est sigillata sigillo Capituli.

Vna statua parua de argento, in figuram unius mammotti, cum capillis deauratis.

Vnum tabernaculum rotundum paruum deauratum, & laboratum in medio, ab uno latere est Annuntiatio Beate Virginis, & ab alio Trinitas de matre perlis.

Vna parua figura de argento.

Vnum frustum argenti, cum imagine Virginis coronate.

Vnum frustum argenti, cum imagine Virginis, cum duobus sanctis à lateribus.

Et unum aliud frustum argenti, cum una parua statua.

Vnum frustum argenti rotundum, cum aliquibus lapidibus.

Vnum cor de argento.

Et duo paria oculorum cum parua cruce, & cum sonalis de argento, & cum tribus alijs paruis frustibus de argento modici valoris, que omnia supradicta A tali signo ✠ infra sunt similiter ligata:

Due tabule eburne, cum multis figuris.

DE SACRIS
APPARATIBVS, ET
RELIQVIS MOBILIBVS.

Caput II.

VNUM Pluuiale rubrum figuratum de serico, foderatum de boccaccino rubeo, cum optimo frifio, cuius à sinistris est passio Domini, à dextris vero est resurrectio, retro in capputio est imago Saluatoris tenentis orbem in manu.

Vna planeta rubea, figurata, de serico, foderata de boccaccino rubeo, cum optimo frifio, cuius in pectore in medio est assumptio B. Virg. à dextris eadem B. Virgo, à sinistris est S. Ioannes, retro vero est natiuitas B. Virginis.

Vna dalmatica rubea figurata, de serico, foderata de boccaccino rubeo, cum fimbrijs aureis diuersorum colorum.

Vna tunicella rubea, de serico, foderata de boccaccino rubeo, cum fimbrijs aureis diuersorum colorum.

Vnum pluuiale violatum, figuratum, de serico, foderatum de boccaccino azurro, cum optimo frifio, cuius à dextris est sanctus Paulus, cum duobus alijs figuris Apostolorum, à sinistris est sanctus Petrus, cum duobus alijs figuris, retro vero in capputio est Beata Virgo cum filio, & cum duobus Angelis.

Vna planeta violata figurata de serico, foderata de boccaccino azurro, optimo frifio, cuius in pectore in medio est annuntiatio Beate Virginis, à dextris est Sanctus Petrus, à sinistris est sanctus Paulus cum nonnullis alijs figuris, & historijs Domini Nostri, & Beate Virginis, retro, & ante.

Que omnia supradicta paramenta reliquit Ecclesie, olim bone memorie D. Franciscus Cardin. Venetiarum fundator Cappelle S. Francisci, que est sub organis.

Vna planeta de serico azurro, stellis aureis, foderata de panno cum frifio, cuius in pectore in medio est Imago Saluatoris cum duobus angelis, & quatuor alijs figuris, retro vero sunt septem figurae cum duobus armis.

Vnum pluuiale de serico viridi, cum diuersis figuris aureis, & in parte deauratis, foderatum serico crocei coloris, cum frifio, in quo sunt XVI. figurae videlicet Apostolorum, & Angelorum, quod donauit Ecclesie olim bone memorie D. Philippus Card. de laconio vulgariter de francia, & capputio est arma dicti D. Card. nunc est foderatum de tela